

ПОБУДОВА АЛГОРИТМУ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Прогалини законодавства, економічні недоцільні реформи, нові уявлення про техніку і технологію, некомпетентність персоналу та управлінської ланки, тиск з боку кримінальних угруповань, та органів влади – все це залишає свій відбиток на діяльності підприємства в цілому, та на його розвитку зокрема, стабільне функціонування, зростання економічного потенціалу будь-якого підприємства в умовах ринкових відносин багато в чому залежить від наявності надійної системи економічної безпеки. Тому, важливим аспектом для ефективного управління є розуміння економічної безпеки підприємства як складного комплексного явища.

Система економічної безпеки кожного підприємства цілком індивідуальна. Її повнота та дієвість залежать від існуючої в державі законодавчої бази, від обсягу матеріально-технічних та фінансових ресурсів, виділених керівниками підприємств, від розуміння кожним з працівників важливості забезпечення безпеки бізнесу, а також від досвіду роботи керівників служб безпеки підприємств.

Надійний захист економічної безпеки підприємства можливий лише при комплексному та системному підході до її організації. Тому в економіці має місце таке поняття як система економічної безпеки підприємства.

Алгоритм побудови системи економічної безпеки підприємства (рис. 1) полягає у розробці надійної системи економічної безпеки яка дасть змогу підприємству здійснювати свою діяльність пристосовуючись до всіх перешкод та загроз.

Рис. 1. Алгоритм побудови системи

економічної безпеки

Алгоритм являє собою офіційно затверджений документ, в якому відображена система поглядів, вимог та умов організації заходів безпеки персоналу та власності підприємства. Розглянемо його детальніше.

1. Оскільки система економічної безпеки є індивідуальна для кожного підприємства та специфічна для галузі тому, органи управління повинні визначити на скільки гостро стоїть питання безпеки, встановити цілі та виявити потенційні загрози, які внутрішні резерви потрібно задіяти для створення організаційних формувань, який економічний ефект від можливих заходів.

2. В алгоритмі економічної безпеки розглядається механізм її забезпечення, а саме: визначення об'єкту і предмету економічної безпеки підприємства; формулювання політики та стратегії безпеки підприємства; принципи забезпечення економічної безпеки; цілі та задачі забезпечення безпеки підприємства; критерії і показники економічної безпеки підприємства;

3. Опис проблемної ситуації в сфері економічної безпеки підприємства: перелік потенціальних загроз для безпеки підприємства, їх класифікація і ранжування; причини і фактори виникнення загроз; негативні наслідки загроз для підприємства.

4. Заходи по реалізації засобів економічної безпеки: формування підсистем загальної системи безпеки підприємства, визначення суб'єктів економічної безпеки підприємства та їх ролі; розрахунок засобів та визначення методів забезпечення економічної безпеки; контроль і оцінка процесу реалізації алгоритму.

Необхідно мати на увазі, що найбільш повне уявлення про систему економічної безпеки підприємства можна отримати після вивчення офіційно прийнятих документів по концепції безпеки підприємства, комплексної програми забезпечення безпеки підприємства та планів підрозділів підприємства з реалізації цієї програми..

Серед існуючих засобів в наведеному алгоритмі (рис.1.) забезпечення безпеки підприємства можна виокремити наступні:

1) Технічні засоби. До них відносяться охоронно-пожежні системи, відео-радіоапаратура, засоби виявлення вибухових приладів, бронезилети, огороження тощо.

2) Організаційні засоби. Створення спеціалізованих орг-структурних формувань, що забезпечують безпеку підприємства.

3) Інформаційні засоби. Передусім це друкована і відеопродукція з питань збереження конфіденційної інформації. Крім цього, важлива інформація для прийняття рішень з питань економічної безпеки зберігається на комп'ютерах.

4) Фінансові засоби. Без достатніх фінансових коштів не можливе функціонування системи економічної безпеки підприємства, питання лиш в тому, щоб використати їх цілеспрямовано та з високою віддачею.

5) Правові засоби. Підприємство повинно у своїй діяльності керуватися не лише виданими органами влади законами та підзаконними актами, але й розробляти власні локальні правові акти з питань забезпечення економічної безпеки підприємства.

6) Кадрові засоби. Підприємство повинно бути забезпечене кадрами, що займаються питаннями економічної безпеки.

7) Інтелектуальні засоби. Залучення до роботи кваліфікованих спеціалістів, наукових робітників.

Таким чином, економічна безпека підприємства та її управління повинно ґрунтуватися на цілях успішного функціонування та розвитку підприємства за всіма сферами його діяльності та впливу, а не на принципі максимізації прибутку. Управління економічною безпекою, повинно розглядатися керівниками, як динамічний процес, у зв'язку з цим діяльність служби економічної безпеки, її структура та методи роботи визначаються особливостями самого підприємства та зовнішнього середовища, з яким воно взаємодіє. Основна робота системи економічної безпеки повинна ґрунтуватися на превентивній (попереджувальній) моделі, але якщо вплив загрози неможливо попередити, тоді слід мінімізувати загрози збитку за допомогою моделі активного реагування. Та на результатах проведених робіт вдосконалити та виправити методи превентивних заходів задля запобігання збитків в майбутньому, адже попередити негативні прояви легше, а ніж боротися з їхніми наслідками .